7/ 11780
11781

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.007/00./53 31.1.1/**2006**
KONU : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 18.01.2006 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-18048 sayılı yazısı.

İlgi yazı ile Antalya Milletvekili Sayın Atila EMEK ve İzmir Milletvekili Sayın Erdal KARADEMİR'e ait Yazılı Soru Önergeleri hakkındaki bilgileri içeren cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı

Dağıtım:
Gereği :
- TBMM Bşk.Genel Sekreterliği
  (Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
  Ek: 2 Yazı (2'şer Nüsha)

Bilgi :
- Başbakanlık
  (Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
  Ek: 2 Yazı

7/11781

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN ERDAL KARADEMİR'İN
7/11781 SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR

"...Çağdaş Devlet ilkel siyasal kuruluşlardan ayıran niteliklerden birisi de toplum yaşamının uygulanan kuralların yasallaştırılmış olmasıdır... Türkiye Cumhuriyeti yargıçları, derme çatma tüze kitaplarından ve din ilkelerinden kural bulup çıkarmak yoluyla yargı görevi yapmaktadırlar... Çağdaş uygarlığa bağlı devletlerin ilk belirgin özelliği, din ile dünyayı ayrı görmektir. Bunun tersi, devletin benimsediği din ilkelerini Kabul etmeyen kimselerin vicdanlarının baskı altında tutulması olur. Çağdaş devlet görüşü bunu Kabul edemez. Din, devlet gözünde, vicdanlarda kaldıkça saygıdeğer ve dokunulmazdır. Dinin kural olarak yasalara girmesi, tarihin akışı içinde, çoğunlukla taçlı devlet başkanlarının, zorbaların, güçlülerin, keyif ve isteklerini doyurma amacı olması sonucunu doğurmuştur. Çağdaş devlet dini dünyadan ayırmakla insanlığı tarihin bu kanlı belasından kurtarmış ve dine gerçek ve sonsuz taht olan vicdanı özgülemiştir... Nitekim çağdaş uygarlıkla Mecelle kuralları, şüphe yok ki, bağdaşamaz..." ifadeleri, dönemin Adalet Bakanı merhum Mahmut Esat BOZKURT tarafından, Türk Medeni Yasasının, TBMM kürsüsünden okunan gerekçeleridir.

Türk toplumunu çağdaş uygarlık düzeyine ulaştırma amacının gözetilmesini vurgulayan anayasamızın 10. ve 41. maddelerinde de **"herkesin, kanun önünde eşit"** olduğu ve **"ailenin eşler arasında eşitliğe dayandığı"** vurgulanmıştır.

Ayrıca, **"Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi"** taraf devletlere, kadınlara karşı ayrımcılık oluşturan yasa, yönetmelik, adet ve uygulamaları, değiştirmek ve kaldırmak için yasal düzenlemelerle birlikte gerekli uygun önlemleri almak, her iki cinsten birinin aşağılayıcı veya üstünlüğü fikrine dayalı önyargıların, geleneksel ve diğer bütün uygulamaların ortadan kaldırma görevi vermiştir.

Ne yazık ki, Türkiye Cumhuriyetinin felsefesini ve esasını oluşturan ve 1926 yılında yürürlüğe giren Türk medeni Yasasından, yaklaşık 80 yıl sonar, AKP'li Belediyenin yani bir kamu kurumunun, söz konusu anayasa, yasa ve uluslararası sözleşmelere aykırı olduğu bilinmesine rağmen **"dini kuralları"** öngören bir rehber kitapçık bastırılmış ve dağıtılmıştır.

24 Aralık 2005 tarihli yazılı ve görsel basınımızda yer alan haberlerde, AKP'li bir Altındağ Belediyesinin 2 aydan bu yana evlenenlere **"Evlilik ve Nikah Rehberi"** adında bir kitapçık dağıttığı öğrenilmiştir.

Söz konusu kitapçıkta; **"Alacağın kimsenin soyu, sopu ve ailesi iyi olsun, kendisinin de haya (namus) ve takva sahibi (İslam'ın şartlarını yerine getiren, şeriata uyan), temiz olmasına dikkat et! Alacaksan el değmemiş ve senden başka erkek yüzü görmemiş bir aile kızını almaya çalış;**

Kendi statünden daha düşük statüde biriyle evlen;

Kadında 4 özelliği sebebiyle evlenilir. Malı, soyu, güzelliği ve dini, sen dindar ve ahlaklı olanı al;

Örf, adet ve ananelerimize göre hayırlı bir neslin bekası için, özellikle evliliğin ilk gecesinde çiftler, ikişer rekat namaz kılarlar. Namaz sonrası dünya ve ahiret saadetleri ve birbirleri ile iyi geçinmeleri için dua ederler;

Gelinler, eşlerinin, ana-babalarının bazı nahoş sözlerini duymamalı, ara sıra ellerini öpmeli;

Erken kalkmayan avrat, söz dinlemeyen evlat, mahmuzla gitmeyen at, kapında varsa kaldır at;

Kadının şamdanı altın olsa, mumu dikecek erkektir;" şeklinde tavsiyelerde bulunulmuştur.

Bu doğrultuda,

SORU 1 :

Laik, demokratik ve sosyal hukuk devlet anlayışını Kabul etmiş Türkiye Cumhuriyetinde dini kuralların önerilmesi sizce doğru mudur?

CEVAP 1 :

Bilindiği gibi, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 2.maddesinde "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir." hükmü yer almakta denmekte ve 4.madde ile de Anayasanın 1 inci maddesindeki Devletin şeklinin Cumhuriyet olduğu hakkındaki hükmü, Cumhuriyetin niteliklerini tanımlayan 2 nci maddesi ve 3 üncü maddesinin hükümleri, değiştirilemez ve değiştirilmesinin teklif edilemez olduğu belirtilmektedir.

Ayrıca Türkiye, Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesini (CEDAW) 1985 yılında onaylamış ve Sözleşme 19 Ocak 1986'da yürürlüğe girmiştir.

CEDAW Sözleşmesinin temel hedefi, toplumsal yaşamın her alanında kadın-erkek eşitliğini sağlamak amacıyla, tüm ayrımcılık içeren uygulamaların ortadan kaldırılmasını temin etmektir. Bu doğrultuda, Sözleşme ile gerekli tüm geçici ve özel önlemlerin alınması hükme bağlanmaktadır. Sözleşme kadınlara karşı ayrımcılığı önlemek için var olan tek yasal ve bağlayıcı dokümandır.

17.5.2004 tarihinde, Anayasanın 90'ıncı maddesinde yapılan değişiklik ile CEDAW Sözleşmesi de dahil olmak üzere Türkiye'nin taraf olduğu temel hak ve özgürlükleri hedef alan uluslararası belgeler tüm kanunların üzerine çıkarılmıştır. Bu düzenleme ile CEDAW Sözleşmesi normlar hiyerarşisi bakımından kendisine aykırı düşebilecek düzenlemeler karşısında üstün konuma gelmiştir. Artık birbiriyle uyumlu Anayasa ve CEDAW kombinasyonu ile kadın-erkek eşitliği yönünde daha güçlü bir hukuki zemin oluşmuştur. Böylece, yasaların CEDAW ışığında yorumlanması Anayasanın bir gereği haline gelmiştir.

CEDAW Sözleşmesi ve ülkemizin taraf olduğu kadının insan haklarına ilişkin tüm uluslararası kararlar ve belgelerde yaşamın her alanında kadın-erkek eşitliğinin sağlanması ise devletlerin sorumluluğuna verilmiştir.

Sonuç olarak, ülkemizdeki Belediyeler dahil tüm kamu kurum ve kuruluşları gerek Anayasa, gerekse CEDAW Sözleşmesinin maddelerini uygulamakla sorumludurlar

SORU 2 :

Bakanlığınızdan söz konusu kitapçığın hazırlanması aşamasında herhangi bir görüş alınmış mıdır?

CEVAP 2 :

Söz konusu kitapçığın hazırlanması aşamasında adı geçen belediyenin Bakanlığımdan herhangi bir görüş ve işbirliği talebi olmamıştır.

SORU 3 :

Evlilik Rehberliği konusu, Bakanlığınıza bağlı, Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü görev alanı içindemidir? Şayet öyle ise, bu konuda Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?

CEVAP 3 :

Aile Eğitimi konusu Bakanlığıma bağlı Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğünün görev alanı içinde olup, bu konuda 2005 yılında **Aile Rehberi** çalışması tamamlanarak ilgili birimlerde dağıtımı yapılmaktadır .

SORU 4:

Kadından ve aileden sorumlu Türkiye Cumhuriyetinin bir Bakanı olarak kadını aşağılayan ve kadını ikinci sınıf yurttaş yerine koyan söz konusu kitapçığı hazırlayanlar ve dağıtanlar hakkında suç duyurusunda bulunacak mısınız?

SORU 5:

"Anayasa,Türk Medeni Yasası ve Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi" ne aykırı olduğu görülen bir kitabın kamu kurumu eli ile dağıtılmasının AB'ye girme sürecinde Türkiye'yi ne gibi olumsuzluklar beklemektedir?

CEVAP 4-5:

Bahsi geçen kitapçığın kamu eli ile hazırlanıp dağıtılması münferit bir uygulamadır.ilgili Belediye Başkanlığından edinilen bilgiye gore; söz konusu kitapçığın kısa bir sure dağıtımı yapıldıktan sonar, içeriğindeki bir takım bilgilerin yanlış anlaşılmaya neden olabileceği düşüncesiyle uygun bulunmayarak dağıtımdan kaldırıldığı ve akabinde ilgili Basın Müdürü'nün görevinden alındığı bildirilmiştir. Ülkemizde Avrupa Birliğine giriş sürecinde gerçekleştirilen başarılı çalışmalar ile ilgisi olmayıp, AB Müktesebatına Uyum Türkiye Ulusal Programındaki taahhütlerimizin yerine getirilmesi doğrultusunda çalışmalarımız devam etmektedir.

Saygılarımla.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı